

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Cuestións de Historia da Lingua Española		Código	613G01043
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Conde Noguerol, Eugenia	Correo electrónico	eugenia.noguerol@udc.es	
Profesorado	Conde Noguerol, Eugenia	Correo electrónico	eugenia.noguerol@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia céntrase na evolución da lingua española en diferentes períodos históricos. Estúdanse especialmente os cambios no léxico e a influencia doutras linguas, ademais de cambios fonolóxicos e morfosintácticos.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A18	Coñecer a historia e a cultura das comunidades hispanofalantes.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/a e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer a formación e desenvolvemento da lingua española e dos seus diferentes períodos, con especial atención ás características principais de cada un deles	A3	B1	C1
	A5	B2	C3
	A9	B3	C6
	A10	B5	C7
	A11	B6	C8
	A13	B7	
	A15	B8	
	A18	B10	
	A19		
	A20		
	A21		
	A22		
	A23		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Principais cambios no plano léxico	
2. Principais cambios no plano fonolóxico	
3. Principais cambios no plano morfosintáctico	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A3 A11 A13 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B6 B8 B10 C7 C8	16	0	16
Obradoiro	A5 A9 A10 A11 A15 A21 A22 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C3 C6 C7 C8	15.5	24	39.5
Traballos tutelados	A3 A5 A9 A10 A11 A15 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C1 C3 C6 C7 C8	0	37	37
Lecturas	A3 A10 A11 A13 A18 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B6 B7 B8 C6 C7 C8	0	15	15
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A profesora presentará os aspectos xerais do programa e desenvolverá aqueles apartados que considere de especial dificultade.
Obradoiro	Resolveranse exercicios nos que se apliquen os coñecementos adquiridos na materia.

Traballos tutelados	Baixo a tutela da profesora, os alumnos realizarán un traballo tutelado no que aplicarán os coñecementos adquiridos na materia.
Lecturas	Os alumnos realizarán, fóra da aula, unha serie de lecturas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Obradoiro Lecturas Traballos tutelados	Tódalas actividades deseñadas son susceptibles de requirir atención personalizada por parte da profesora, especialmente naqueles apartados que deben realizarse fóra da aula; para isto, o alumnado debe acudir ás sesións de tutoría no horario oportunamente establecido. ALUMNOS CON DISPENSA ACADÉMICA As horas de tutoría (presenciais ou por correo electrónico) servirán para o seguimento da súa actividade académica.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A5 A9 A10 A11 A15 A21 A22 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C3 C6 C7 C8	Exercicios teórico-prácticos que se desenvolverán tanto na aula como fóra dela.	60
Traballos tutelados	A3 A5 A9 A10 A11 A15 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C1 C3 C6 C7 C8	O alumno realizará un traballo tutelado, que se valorará tomando en consideración o rigor científico, a corrección lingüística e a presentación.	40

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	ARIZA, M., Manual de fonología histórica del español, Madrid, Síntesis, 1989.CANO AGUILAR, R., El español a través de los tiempos, Madrid, Arco/Libros, 1988.CANO AGUILAR, R., coord., Historia de la Lengua Española, Barcelona, Ariel, 2004.COROMINAS, J. y J. A. PASCUAL, Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico, Madrid, Gredos, 1980-1991.FRADEJAS RUEDA, J. M., Fonología histórica del español, Madrid, Visor, 1997.LAPESA, R.: Historia de la lengua española, Madrid, Gredos, 1998.LLOYD, P. M., Del latín al español, Madrid, Gredos, 1993.LÓPEZ MORALES, H., La aventura del español en América, Madrid, Espasa-Calpe, 1998.MENÉNDEZ PIDAL, R., Gramática histórica española, Madrid, Espasa-Calpe, 1941.MENÉNDEZ PIDAL, R., Historia de la lengua española, Madrid, Fundación Ramón Menéndez Pidal-Real Academia Española, 2005.PENNY, R., Gramática Histórica del español, Barcelona, Ariel, 1993.
Bibliografía complementaria	Ofrecerase máis bibliografía en cada tema.

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Lingua Española 1/613G01001 Lingua Española 2/613G01013 Fonética e Fonoloxía do Español/613G01020 Morfoloxía do Español/613G01021 Historia do Español/613G01025
Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Observacións
ALUMNOS ERASMUS E DE INTERCAMBIO Requírese un nivel de español B2 a aqueles alumnos estranxeiros que desexen cursar a materia.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías